

# Густота населення



# Розселення населення

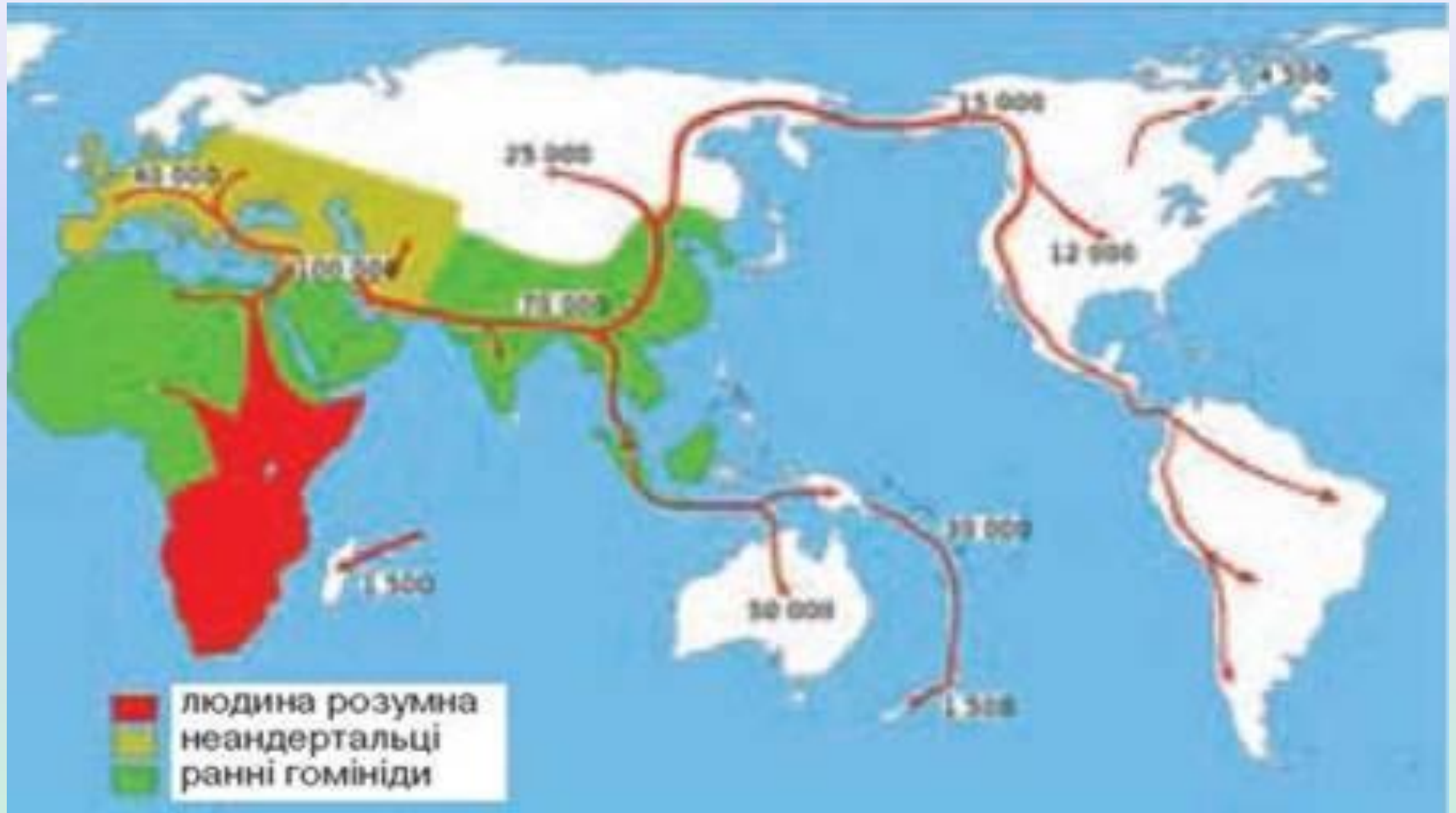
**Розселення** – це розміщення населення по території та його розподіл за різними типами поселень.

Розселення характеризується такими показниками:

- ✓ густота населення;
- ✓ сукупність населених пунктів різного розміру;
- ✓ співвідношення кількості сільських та міських населених пунктів.

# Розміщення населення світу

- 70% всього населення Землі розміщені лише на 7% суходолу.
- У той же час на більшій частині заселеного суходолу густота населення не перевищує 5 осіб/км<sup>2</sup>, а 15% суходолу взагалі не заселено.



# ГУСТОТА (ЩІЛЬНІСТЬ) НАСЕЛЕННЯ- це ступінь заселеності певної території, чисельність постійного населення, що припадає на одиницю площі (зазвичай на 1 км<sup>2</sup>)

Середня густина населення світу  $\approx 48$  осіб/км<sup>2</sup>

«білі плями» – 15%S

низька (5 осіб/км<sup>2</sup>) – 15%S

найбільша (>200 осіб/км<sup>2</sup>) – 7%S

Густоту населення розраховують за формулою:

$$Г = Н:П$$

де Г - густина населення (осіб на км<sup>2</sup>)

Н – кількість населення (осіб)

П – площа території (км<sup>2</sup>)



**Задача №1.** У країні з населенням 10 млн осіб і територією 60 тис. км<sup>2</sup> міське населення становить 70%. Визначте густоту сільського населення (осіб /км<sup>2</sup>) у цій країні.

## Розв'язання:

1) Населення країни = міське + сільське.

Отже, маємо  $100\% - 70\% = 30\%$  сільського населення.

2) Для визначення кількості складемо пропорцію:

100% - 10 млн осіб

30% - x млн осіб

$x = 30 * 10 / 100 = 3$  млн осіб.

3) Густина дорівнює  $3 \text{ млн осіб} / 60 \text{ тис. км}^2 = 3000 \text{ тис. осіб} / 60 \text{ тис. км}^2 = 50 \text{ осіб} / \text{км}^2$

**Відповідь:** Густина сільського населення становить 50 осіб/км<sup>2</sup>.

**Задача №2.** У країні N з територією 60 тис. км<sup>2</sup> міське населення становить 900 тис. осіб, а сільське – 300 тис. осіб. Визначте загальну густоту населення (осіб/км<sup>2</sup>) у цій країні.

### **Розв'язання:**

Густота населення = населення / територія =  
(міське населення + сільське населення) / територія  
= (900 тис. осіб + 300 тис. осіб) / 60 тис. км<sup>2</sup> = 20  
осіб / км<sup>2</sup>

**Відповідь:** Загальна густота населення країни становить 20 осіб/км<sup>2</sup>.

# Густота населення

Населення на Землі розміщене вкрай нерівномірно. Так, на 7 % площі суходолу зосереджено до 70 % населення світу.

*Середня густота населення світу – 54 особи/км<sup>2</sup>*

*15% площі суходолу  
незаселені*

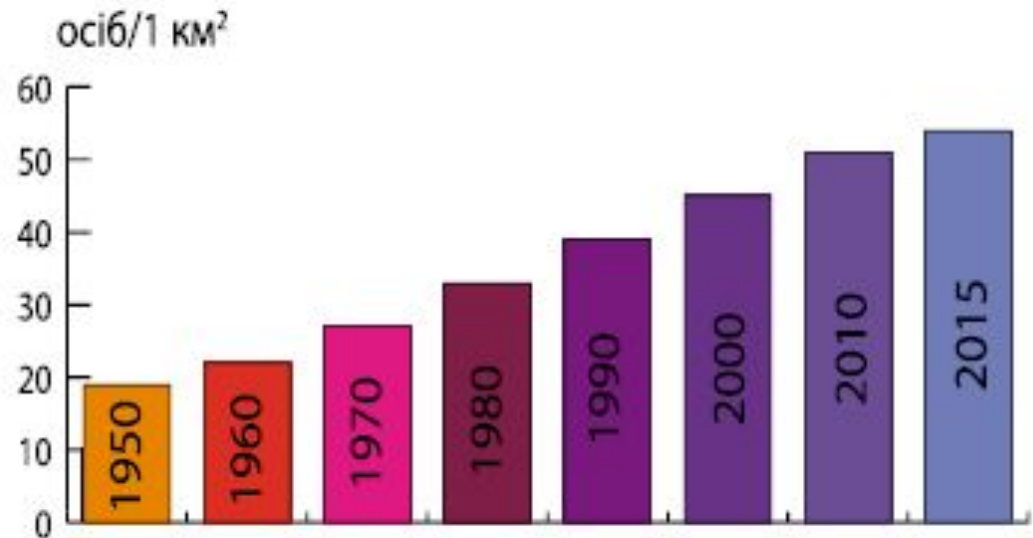
*7% площі густота  
висока >200 осіб/км<sup>2</sup>*

*15% площі густота  
низька 5 осіб/км<sup>2</sup>*

# Густота населення

## Зміна загальної густоти населення Землі

Роки	1950	1983	1991	1997	2000	2010	2019
Густота осіб/км <sup>2</sup>	18	34	40	42	44	51	54,2



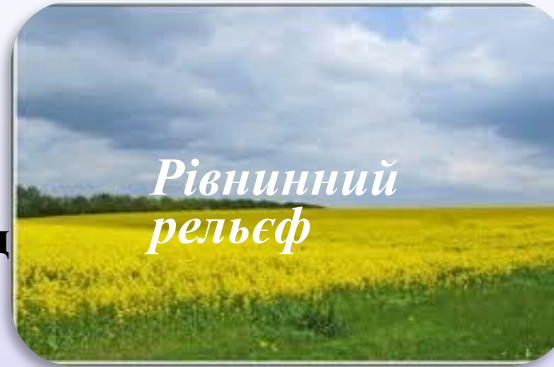
Мал. 116. Середня густота населення Землі



# Причини різної густоти населення

## 1. Природні

- ✓ постійні населені пункти – на південь від  $78^{\circ}$  пн. ш. та на північ від  $54^{\circ}$  пд. ш.; 80% людства – на рівнинах;
- ✓ понад 50% – на відстані від моря до 200 км
- ✓ 30% – не далі ніж 50 км від узбережжя.



*На рівнинах сприятливі умови для розвитку господарства*

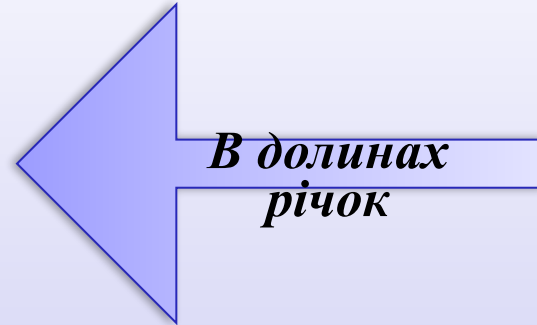
Малозаселеними є пустелі, вкриті льодовиками простори, тундра, вологі екваторіальні ліси.



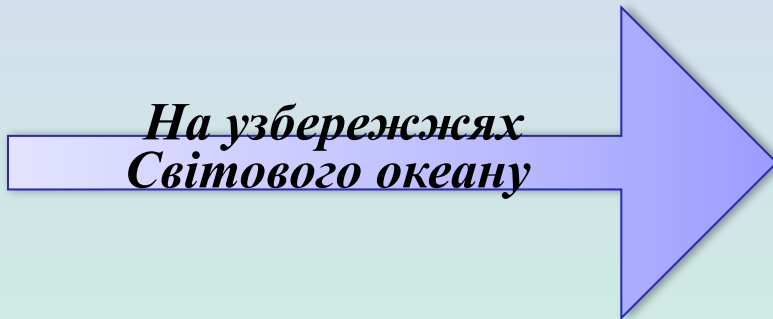
*Гірський рельєф ускладнює господарську діяльність.*

## 2. Історичні

**Найгустіше заселені райони давнього освоєння.**

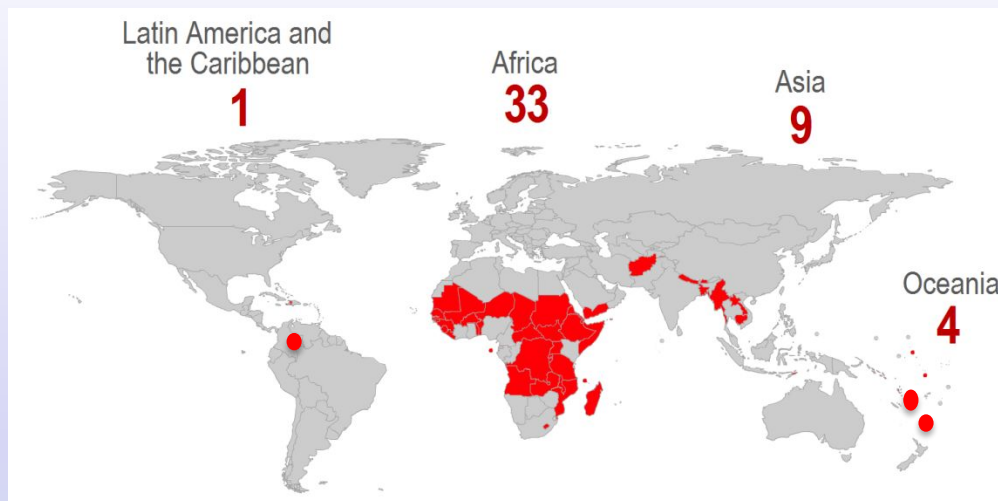


**Історія заселення Америки європейцями спричинила більшу густоту населення східного узбережжя.**

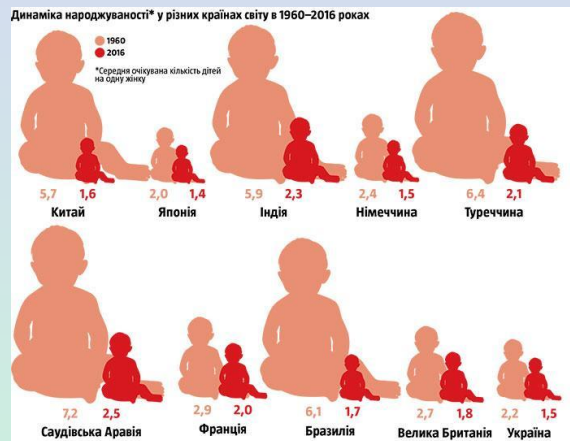


# 3. Демографічні

- густіше заселені країни з II типом відтворення (країни, що розвиваються: Африка, Азія, Латинська Америка, Океанія);



- демографічна криза та депопуляція призводять до зменшення густоти населення.



# 4. Економічні

- рівень розвитку та розташування виробництва;
- господарство тяжіє до морських шляхів, тому там зростає густина населення.

*Транспортні  
і шляхи*



*Рівень розвитку*



*Промисловість*



# Райони світу з найбільшою густотою населення



Південно-Східна та Східна Азія –  
>500 осіб/км<sup>2</sup>, подекуди 1000 осіб/км<sup>2</sup>

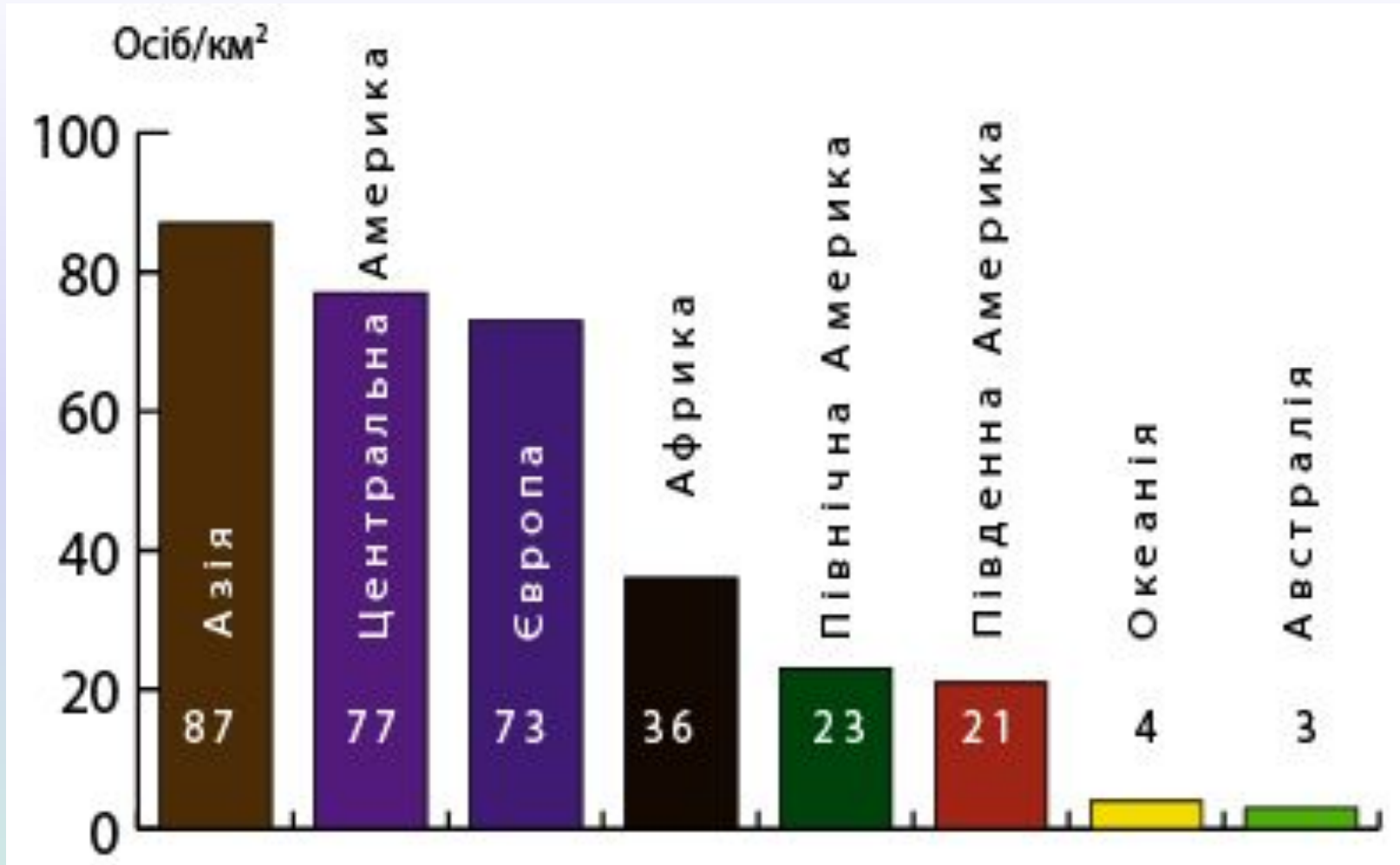
Дельта Нілу – 1000 осіб/км<sup>2</sup>

Південна Азія – 800 осіб/км<sup>2</sup>

Західна Європа – понад 300 осіб/км<sup>2</sup>

Атлантичне узбережжя США та Канади понад 250  
осіб/км<sup>2</sup>

# Густозаселені регіони світу



# *Найвища густина населення*



*Індія - 385 осіб/км<sup>2</sup>*



*Нігерія – 184 особи/км<sup>2</sup>*



*Велика Британія – 256 осіб/км<sup>2</sup>*



*Китай – 145 осіб/км<sup>2</sup>*

# Найнижча густина населення



*Бразилія – 24 особи /км<sup>2</sup>*



*Алжир – 16 осіб/км<sup>2</sup>*



*Монголія -2 особи/км<sup>2</sup>*



*Саудівська Аравія-12 осіб/км<sup>2</sup>*



*Гренландія — 0,027 особи/км<sup>2</sup>*



# Густота населення в регіонах України.

Густота населення України

2010



**Таблиця 2. Чисельність населення за адміністративними областями України (2016)**

№	Адміністративна одиниця	Площа, км <sup>2</sup>	Кількість населення, млн осіб	Середня густина населення, осіб/км <sup>2</sup>	Рівень урбанізації, %
1	Автономна Республіка Крим*	26 081	1,957	75,0	67,4
2	Вінницька область	26 513	1,595	60,2	50,0
3	Волинська область	20 143	1,040	51,6	51,8
4	Дніпропетровська область	31 914	3,273	102,5	83,5
5	Донецька область**	26 517	4,253	160,4	90,6
6	Житомирська область	29 832	1,248	41,8	58,4
7	Закарпатська область	12 777	1,256	98,3	36,8
8	Запорізька область	27 180	1,753	64,5	76,9
9	Івано-Франківська область	13 928	1,380	99,1	43,1
10	Київська область	28 131	1,726	61,4	61,6
11	Кіровоградська область	24 588	0,967	39,3	62,4
12	Луганська область**	26 684	2,220	82,9	86,8

13	Львівська область	21 833	2,516	115,2	60,4
14	Миколаївська область	24 598	1,158	47,1	67,7
15	Одеська область	33 310	2,379	71,4	66,5
16	Полтавська область	28 748	1,431	49,9	61,2
17	Рівненська область	20 047	1,161	57,9	47,4
18	Сумська область	23 834	1,111	46,6	67,9
19	Тернопільська область	13 823	1,063	76,9	44,0
20	Харківська область	31 415	2,703	86,0	80,2
21	Херсонська область	28 461	1,061	37,3	61,0
22	Хмельницька область	20 629	1,291	62,6	55,5
23	Черкаська область	20 900	1,239	59,3	56,3
24	Чернівецька область	8097	0,907	112,0	42,3
25	Чернігівська область	31 865	1,036	32,5	63,5
26	Київ	839	2,865	3414,8	100
27	Севастополь*	1079	0,386	357,6	100
	Україна	603 628	45	74,5	68,7%

\* Має статус тимчасово окупованої території (закон України від 15 квітня 2014 року).

\*\* Приблизна оцінка.

# ГУСТОТА НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ – 74,5 осіб/км<sup>2</sup>



## Найбільша

## Найменша

за рахунок  
міського  
населення

за рахунок  
сільського  
населення

Донецька (106,2  
осіб/км<sup>2</sup>);  
Дніпропетровська  
(101,7 осіб/км<sup>2</sup>).

Львівська (115,1  
осіб/км<sup>2</sup>);  
Чернівецька  
(111,8 осіб/км<sup>2</sup>).

**Великі міста:** 2,5% S,  $\approx 1/2$  населення,  
середня густина населення 1500-4000  
осіб/км<sup>2</sup>. *Київ* – 3445,6 осіб/км<sup>2</sup>.

### Північні області:

*Чернігівська (32,5 осіб/км<sup>2</sup>);  
Житомирська (41,8  
осіб/км<sup>2</sup>).*

### Південні області:

*Херсонська (37,2 осіб/км<sup>2</sup>);  
Миколаївська (47,0 осіб/км<sup>2</sup>).*